

Zadania powtórzeniowe z Analizy 1 - część 2

Zadanie 1. Wykazać, że równanie

$$e^x = 1 + 2x$$

ma co najmniej dwa pierwiastki rzeczywiste.

Zadanie 2. Obliczyć pochodne podanych funkcji w ich naturalnych dziedzinach.

- a) $f(x) = (3x^2 - 7)e^{-x^2+2x+1}$,   e) $f(x) = \ln(e^{1/x} - x)$,   i) $f(x) = \log(\sqrt[3]{x^2})$,
 b) $f(x) = e^{-x^2} \cdot \ln x$,   f) $f(x) = 5 \sin^4 x - 2 \sin 4x$,   j) $f(x) = 7\sqrt{x}$,
 c) $f(x) = \ln^3 x - e^{-x}$,   g) $f(x) = \cos(\arcsin(\frac{1}{x}))$,   k) $f(x) = \log_{(1-x)} \sin x$,
 d) $f(x) = e^{\sqrt{\sin x}}$,   h) $f(x) = \ln(\sqrt[5]{x^2+2})$,   l) $f(x) = (\operatorname{tg} x)^{3x^2}$.

Zadanie 3. Obliczyć pochodną funkcji $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ wszędzie gdzie ona istnieje.

$$f(x) = \begin{cases} x \operatorname{arctg} \frac{1}{x} & \text{dla } x \neq 0 \\ 0 & \text{dla } x = 0 \end{cases}$$

Zadanie 4. Obliczyć pochodną funkcji $f(x) = \sqrt{|x|}$, $x \in \mathbb{R}$, w tych punktach, w których jest ona różniczkowalna.

Zadanie 5. Niech $f(x) = \cos(\sin \sqrt{x})$. Obliczyć $\lim_{x \rightarrow 0^+} f'(x)$.

Zadanie 6. Sprawdzić czy pochodna funkcji

$$f(x) = \begin{cases} x + x^3 \cos \frac{1}{x^2} & \text{jeśli } x \neq 0, \\ 0 & \text{jeśli } x = 0 \end{cases}$$

jest ciągła w punkcie $x_0 = 0$.

Zadanie 7. Wyznaczyć parametry a , b , c i d tak aby funkcja

$$f(x) = \begin{cases} ax + b & \text{jeśli } x \leq 0, \\ cx^2 + dx & \text{jeśli } 0 < x \leq 1, \\ 1 - \frac{1}{x} & \text{jeśli } x > 1. \end{cases}$$

miała pochodną na całym zbiorze liczb rzeczywistych.

Zadanie 8. Znaleźć równanie stycznej (jeśli istnieje) do wykresu funkcji f w punkcie o odciętej x_0 jeśli

$$\text{a) } f(x) = \operatorname{arctg}(2x), x_0 = 0 \quad \text{b) } f(x) = x^{x-x^2}, x_0 = 2$$

Zadanie 9. Obliczyć przybliżoną wartość wyrażenia:

$$\text{a) } 1,02^6 \quad \text{b) } \ln 0,998 \quad \text{c) } e^{0,02}$$

Zadanie 10. Udowodnić nierówności

- a) $\frac{y-x}{y} < \ln \frac{y}{x} < \frac{y-x}{x}$ dla $0 < x < y$,
 b) $py^{p-1}(x-y) \leq x^p - y^p \leq px^{p-1}(x-y)$ dla $0 < y < x$ oraz $p > 1$,
 c) $\frac{\beta - \alpha}{\cos^2 \alpha} < \operatorname{tg} \beta - \operatorname{tg} \alpha < \frac{\beta - \alpha}{\cos^2 \beta}$ dla $0 < \alpha < \beta < \frac{\pi}{2}$.

Zadanie 11. Obliczyć

- a) $\lim_{x \rightarrow 0^+} \sqrt{x} \ln x$,   d) $\lim_{x \rightarrow 0^+} x^{\sin x}$,   g) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{2}{\pi} \operatorname{arctg} x\right)^x$,
 b) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\operatorname{arctg} x - \frac{\pi}{2}\right) x$,   e) $\lim_{x \rightarrow +\infty} (1 + 7x)^{\frac{1}{\sqrt{x}}}$,   h) $\lim_{x \rightarrow 0} (\cos(2x))^{\frac{1}{\sin(3x)}}$,
 c) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x \sin x} - \frac{1}{x^2}\right)$,   f) $\lim_{x \rightarrow 1} (2 - x)^{\operatorname{tg} \frac{\pi x}{2}}$,   i) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\operatorname{arctg} x}{x}\right)^{\frac{1}{x^2}}$.

Zadanie 12. Udowodnić nierówności:

a) $\sqrt[3]{1+x} > 1 + \frac{1}{3}x - \frac{1}{9}x^2$ dla $x > 0$,   b) $\sqrt{x} \geq \frac{1}{2} + \frac{x}{2} - \frac{(x-1)^2}{8}$ dla $x > 1$.

Zadanie 13. Wyznaczyć ekstrema i przedziały monotoniczności funkcji

(a) $f(x) = x - 2\operatorname{arctg} x$,   (b) $f(x) = xe^{-x^3}$,   (c) $f(x) = \frac{\ln x}{x}$.

Zadanie 14. Wykazać, że prawdziwe są następujące równania i nierówności

a) $2\operatorname{arctg} x + \arcsin \frac{2x}{1+x^2} = \pi$ dla $x \geq 1$,   c) $\operatorname{arctg} x + \operatorname{arctg} \frac{1-x}{1+x} = \frac{\pi}{4}$ dla $x > -1$,
 b) $x(2 + \cos x) > 3 \sin x$ dla $x > 0$,   d) $e^x < 1 + xe^x$ dla $x > 0$.

Zadanie 15. Wyznaczyć asymptoty funkcji

a) $f(x) = \frac{e^x}{4-x^2}$,   b) $f(x) = \frac{\ln x}{x}$.

Zadanie 16. Zbadać przebieg zmienności i naszkicować wykresy funkcji

a) $f(x) = \frac{x}{\ln^2 x}$,   b) $f(x) = \exp\left(\frac{x}{x-1}\right)$.

Zadanie 17. Ile pierwiastków ma równanie $3x^4 - 4x^3 - 6x^2 + 12x - 20 = 0$?

Zadanie 18. Wyznaczyć wartość najmniejszą m i największą M funkcji f na wskazanym przedziale:

a) $f(x) = \frac{1}{x} - \ln \frac{1}{x}$, $[e^{-1}, e]$ b) $f(x) = \frac{x}{\ln^2 x}$, $[e, e^3]$.

ODPOWIEDZI:

1. WSKAZÓWKA: Dwukrotnie wykorzystać twierdzenie Darboux dla funkcji $f(x) = e^x - 1 - 2x$.

2. (a) $(-6x^3 + 6x^2 + 20x - 14)e^{-x^2+2x+1}$ (b) $-2xe^{-x^2} \ln x + \frac{1}{x}e^{-x^2}$ (c) $\frac{3}{x} \ln^2 x + e^{-x}$

(d) $e^{\sqrt{\sin x} \frac{\cos x}{2\sqrt{\sin x}}}$ (e) $\frac{-\frac{1}{x^2}e^{1/x-1}}{e^{1/x-x}}$ (f) $20 \sin^3 x \cos x - 8 \cos 4x$ (g) $\frac{1}{x^3 \sqrt{1-1/x^2}}$

(h) $\frac{2x}{5(x^2+2)}$ (i) $\frac{2}{3x \ln 10}$ (j) $\frac{7\sqrt{x} \ln 7}{2\sqrt{x}}$ (k) $\frac{\operatorname{ctg} x \cdot \ln(1-x) + \frac{1}{1-x} \ln(\sin x)}{\ln^2(1-x)}$ (l) $6x(\operatorname{tg} x)^{3x^2} \left[\ln(\operatorname{tg} x) + \frac{x}{\sin(2x)} \right]$

3. Nie istnieje pochodna tej funkcji w $x = 0$. Dla $x \neq 0$ $f'(x) = \operatorname{arctg} \frac{1}{x} + \frac{1}{x^3+x}$.

4. $f'(x) = \begin{cases} \frac{-1}{2\sqrt{-x}} & \text{dla } x < 0, \\ \text{nie istnieje} & \text{dla } x = 0, \\ \frac{1}{2\sqrt{x}} & \text{dla } x > 0. \end{cases}$

5. $-\frac{1}{2}$

6. Pochodna nie jest ciągła.

7. $a = -1, b = 0, c = 1, d = -1$, WSKAZÓWKA: funkcja, która jest różniczkowalna, musi być ciągła.
8. (a) $y = 2x$, (b) $y = \frac{-1-3\ln 2}{4}x + \frac{3+3\ln 2}{4}$
9. (a) 1, 12 (b) $-0,002$, (c) 1, 02
10. Skorzystać z twierdzenia Lagrange'a dla funkcji (a) $f(t) = \ln t$, (b) $f(t) = t^p$, (c) $f(t) = \operatorname{tg} t$.
11. (a) 0, (b) $-\frac{1}{2}$, (c) -1 , (d) $\frac{1}{6}$, (e) 1, (f) 1, (g) $e^{\frac{2}{\pi}}$, (h) $e^{-2/\pi}$, (i) 1, (j) $e^{-\frac{1}{3}}$
12. WSKAZÓWKA: (a) skorzystać ze wzoru Maclaurina z $n = 3$, (b) skorzystać ze wzoru Taylora z $x_0 = 1$ i $n = 3$.
13. (a) $f_{\max}(-1) = \frac{\pi}{2} - 1$, $f_{\min}(1) = 1 - \frac{\pi}{2}$, rośnie w przedziałach $(-\infty, -1)$ oraz $(1, \infty)$, maleje dla $x \in (-1, 1)$
 (b) $f_{\max}\left(\sqrt[3]{\frac{1}{3}}\right) = \sqrt[3]{\frac{1}{3}}e^{-\frac{1}{3}}$, rośnie dla $x \in \left(-\infty, \sqrt[3]{\frac{1}{3}}\right)$, maleje dla $x \in \left(\sqrt[3]{\frac{1}{3}}, \infty\right)$
 (c) $f_{\max}(e) = \frac{1}{e}$, rośnie dla $x \in (0, e)$, maleje dla $x \in (e, \infty)$
14. WSKAZÓWKI:
 (a) rozpatrzeć funkcję $f(x) = 2\arctg x + \arcsin \frac{2x}{1+x^2}$ i zauważyć, że jest ona stała na $[1, \infty)$ oraz $f(1) = \pi$,
 (b) można rozpatrzeć funkcję $f(x) = x - \frac{3\sin x}{2+\cos x}$ i zauważyć, że jest ona rosnąca na $(0, \infty)$, ciągła w 0, oraz $f(0) = 0$,
 (d) można postąpić analogicznie jak w zadaniu 14b) rozpatrując na przykład funkcję $f(x) = 1 + xe^x - e^x$,
15. (a) $y = 0$ to asymptota pozioma lewostronna, $x = 2, x = -2$ to asymptoty pionowe obustronne
 (b) $y = 0$ to asymptota pozioma prawostronna, $x = 0$ to asymptota pionowa prawostronna
16. (a) $D = (0, 1) \cup (1, \infty)$, $x = 1$ to asymptota pionowa obustronna, f jest rosnąca w przedziałach $(0, 1)$ i (e^2, ∞) , f jest malejąca w przedziale $(1, e^2)$, $f_{\min}(e^2) = \frac{e^2}{4}$, f jest wypukła w przedziałach $(0, 1)$ i $(1, e^3)$, f jest wklęsła w przedziale (e^3, ∞) , punkt przegięcia to $(e^3, \frac{1}{9}e^3)$.
 (b) $D = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $x = 1$ to asymptota pionowa prawostronna, $y = e$ to asymptota pozioma obustronna, f jest malejąca w przedziałach $(-\infty, 1)$ i $(1, \infty)$, f jest wklęsła w przedziale $(-\infty, \frac{1}{2})$, f jest wypukła w przedziale $(\frac{1}{2}, \infty)$, punkt przegięcia to $(\frac{1}{2}, \frac{1}{e})$.
17. 2. WSKAZÓWKA: zbadać przebieg zmienności funkcji $f(x) = 3x^4 - 4x^3 - 6x^2 + 12x - 20$.
18. (a) $m = f(1) = 1$; $M = f(\frac{1}{e}) = e - 1$; (b) $m = f(e) = e$; $M = f(e^2) = \frac{e^2}{4}$.